

Servei de Llars-Residències

Memòria Sostenibilitat

Agost 2024

La Fundació Aspanias, amb una trajectòria assistencial des de l'any 1962, és una entitat que varen crear un grup de famílies amb nens i nenes amb discapacitat intel·lectual per a lluitar pels seus drets i buscar recursos apropiats i de qualitat per a totes les persones amb discapacitat.

Des del primer moment va aglutinar a un nombrós col·lectiu de famílies tant a Barcelona com a altres parts del territori català. Aquesta força inicial li va permetre accedir a recursos, bons professionals i crear espais propis en els que es treballava la discapacitat intel·lectual amb les últimes metodologies de l'època. És constant el recolzament de psicòlegs i psiquiatres reconeguts en les activitats i tallers que feien.

Aquesta constància i dedicació ha portat a consolidar l'associació en una entitat forta i estable, assentada en una base social ferma formada per les famílies i el col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual, i per un equip de professionals que li aporten la qualitat i la innovació necessàries per a fer-la créixer com a organització.

Està reconeguda com a entitat d'utilitat pública des de l'any 1979 i la Generalitat de Catalunya li va concedir la Creu de Sant Jordi l'any 1983.

S'inspira en els valor compartits de la federació catalana DINCAT i de la confederació estatal Plena Inclusión, contribuint a reforçar el moviment social de les famílies i persones amb discapacitat intel·lectual i diversitat funcional.

Degut a un procés de transformació iniciat al 2023, el 12 de abril de 2024 va estar enregistrada dintre del Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya com a Fundació benèfica de tipus assistencial amb el n. 3392.

La Fundació Aspanias, per tal de donar atenció i serveis al col·lectiu de persones amb discapacitat intel·lectual i a les seves famílies, està estructurada en diferents centres i serveis, per tal d'abastar tots els seus àmbits d'actuació:

- **Llar Residències:** La llar-residència és un servei social d'atenció especialitzada amb l'objectiu de prevenir l'exclusió social i promoure la prestació de suport personal, d'informació, d'atenció i d'ajut a col·lectius afectats amb una discapacitat intel·lectual que presenten dificultats d'integració a la societat, manca d'una autonomia personal i marginació social. Es un servei d'acolliment residencial de caràcter temporal o permanent, substitutori de la llar, que té l'objectiu principal de rehabilitar i habilitar la persona afectada, així com aconseguir la seva màxima millora de qualitat de vida. Les funcions del programa de rehabilitació i habilitació són: allotjament, acolliment i convivència, manutenció, atenció personal, higiene personal, relacions interpersonals i integració social, hàbits d'autonomia, descans i lleure. Cada usuari assistent a la llar-residència seguirà un programa individual educatiu i de rehabilitació que serà elaborat i posat en pràctica per l'equip tècnic de la Llar. Al mateix temps, aquest programa anirà sempre coordinat amb els serveis de rehabilitació diürns on estigui vinculada la persona atesa. La coordinació social i l'assignació de places a la llar-residència està a càrrec del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBcn).
 - La llar I està ubicada al carrer Berna, 17, baixos, de Barcelona
 - La Llar III està ubicada a Gran Via Corts Catalanes núm. 554, pal, de Barcelona.
 - L'horari d'obertura de les llars residències, complint amb el que com marca la cartera de Serveis Socials del Departament de Treball, Afers Socials i Família de la Generalitat de Catalunya, és de 15:00 h. a 9:00 h. de dilluns a divendres i les 24 h. els caps de setmana i festius.

- **CDIAP:** El servei del CDIAP forma part de la xarxa bàsica de Serveis Socials de responsabilitat pública, depenent del Departament de Benestar Social i Família, amb l'objectiu d'atendre als infants i les seves famílies des de la concepció fins els 6 anys que presenten als infants menors de sis anys (i les seves famílies) que presenten trastorns en el desenvolupament o risc de patirlos. Les seves funcions són prevenir, detectar, diagnosticar i intervenir terapèuticament, amb caràcter multi i interdisciplinari. Està format per un equip de professionals de psicologia, logopèdia, fisioteràpia, treball social, psicomotricitat, teràpia ocupacional i un servei extern de Neuropediatria en conveni amb l'Hospital de Sant Pau.
 - És un servei totalment gratuït per l'infant, que pot ser demanat directament pels pares o tutors, per l'escola o derivat pels serveis de salut que atenen el nen o nena.
 - El centre del CDIAP està ubicat al carrer Enamorats 109-115, baixos, de Barcelona. Està obert de 8h a 20h de dilluns a dijous, i els divendres de 8h a 15h.
- **Servei d'Atenció Terapèutica (SAT):** És un centre terapèutic de caire privat dirigit a la detecció i abordatge de disfuncions, patologies i dificultats d'adaptació a partir del naixement fins a l'edat adulta, així com a l'assessorament i orientació als pares, l'escola i la resta de dispositius de l'entorn familiar. Està format per un equip de professionals de la psicologia, la logopèdia, la teràpia ocupacional, la psicomotricitat, el treball social i la musicoteràpia. Dins del SAT, oferim el Programa de Beques "Cap nen sense atenció", a on oferim tractaments terapèutics subvencionats a baix cost o gratuït, per a infants i famílies en situació de vulnerabilitat social i econòmica.

- **SAFE.** És un servei especialitzat en discapacitat intel·lectual (dintre del SAT), creat l'any 2017 i dirigit a persones, famílies i/o professionals d'altres serveis, tant públics com privats. Des de la seva creació, hem organitzat diferents accions totes elles adreçades al suport de les famílies en les seves funcions de cuidadores d'una persona amb DID. Oferim la nostra experiència professional per enriquir els recursos propis de les famílies i acompanyar-los en el seu procés des de que són coneixedors de les necessitats especials del seu fill; ja sigui mitjançant grups de famílies com xerrades específiques. Inclou un Servei d'Atenció i Orientació Jurídica a les famílies.

A fi de reforçar les relacions de cadascun dels serveis amb el seu entorn, cada servei es dotarà dels seus propis convenis de col·laboració amb organismes públics i privats, per a dur a terme la seva tasca i els seus projectes específics de treball.

ÒRGAN DE GOVERN

Patronat de la Fundació format per Presidència, Secretaria i Patró.

GERÈNCIA

Fent tasques de direcció general i supervisió de tots els serveis, així com la gestió dels emplaçaments i personal laboral de l'Entitat, entre d'altres aspectes.

LES LLARS-RESIDÈNCIES

Les llars-residències són pisos tutelats amb una plantilla integrada per:

- Una directora tècnica
- Un psicòleg
- Una treballadora social
- Un tècnic de recursos humans
- Un/a musicoterapeuta
- Equip d'auxiliars tècnics educatius (ATE)

EL CDIAP

És un centre integrat per:

- Direcció tècnica
- Coordinació Clínica
- Equip de vuit psicòlegs
- Equip de dos fisioterapeutes
- Equip de quatre logopedes
- Una treballadora social
- Una neuropediatra (Conveni extern amb l'Hospital de Sant Pau)
- Una terapeuta ocupacional
- Dues recepcionistes, una de matins i una de tardes

EL SAT

És un servei d'Atenció Terapèutica, al marge del CDIAP, integrat per la següent plantilla:

- Coordinació tècnica
- Equip de psicòlegs
- Equip de logopedes
- Un/a terapeuta ocupacional
- Un/a psicomotricista
- Una administrativa
- Un/a recepcionista

SUPORT TÈCNIC SERVEIS GENERALS

Format per la següent plantilla:

- Un/a administratiu comptable
- Un/a tècnic de projectes
- Un /a tècnic de comunicació

Des de les Llars-residències orientem els nostres serveis pel benestar de les persones amb discapacitat intel·lectual.

Les nostres accions responen al principi de respecte a les persones, entenent que els nostres usuaris i les seves famílies presenten la diversitat de procedència social, i tenen sempre els mateixos drets i deures.

El valor que aporten els professionals en la gestió de les nostres accions ens obliguen a cercar els instruments per facilitar la seva formació i preparació continuada, fomentant el treball interdisciplinari, en equip i la participació activa en la presa de decisions i en les valoracions de les pròpies accions.

Els treballadors de la Llar participen del compromís de comportament ètic i honest en les seves accions i decisions, al compromís de responsabilitat social de l'entitat aplicant els codis ètics, així com del foment de la igualtat de gènere i oportunitats i el respecte amb l'entorn i el medi ambient.

La prestació del servei a les Llars residències s'estructura seguint les dinàmiques de treball que es troben dividides en: matí, tarda, nit i caps de setmana/festius. Segons el torn de treball i l'estructura de la setmana es reparteixen les tasques dels educadors en horaris i activitats diferenciades.

En les Llars-residència també comptem amb els següents protocols:

- Protocol d'acollida
- Protocol d'higiene
- Protocol de medicació

I amb els següents registres:

- Registre d'activitats
- Registre de medicació
- Registre d'higiene
- Registre de seguiment mèdic
- Registre de menstruacions
- Registre diari d'actuacions de l'equip educatiu
- PAI de cada usuari

Cerquem la qualitat en relació als nostres usuaris i familiars, coneixent les seves expectatives, cobrint les necessitats presents, així com les que progressivament vagin sortint, i donant-hi respostes per tal de generar serveis i actuacions satisfactòries.

Relacions amb la Comunitat i la Societat

Les Llars-residències tenen una clara tasca social. Som una entitat participativa i activa socialment, participant en el desenvolupament de la nostra comunitat, especialment en tots aquells aspectes de caràcter social i econòmic que tinguin implicació en l'àmbit de les millores socials, la no exclusió i l'atenció a la diversitat.

- **Serveis, centres i tallers ocupacionals:** Tasques orientades a la coordinació amb els serveis d'atenció diürna dels usuaris de les Llars-residència per d'actuar de forma àgil i eficaç, detectar, valorar i intervenir conjuntament en situacions concretes, organitzar i promoure estratègies grupals com resposta a les necessitats detectades.
- **Serveis sanitaris:** Tasques orientades a activitats de prevenció, detecció i coordinació amb els serveis sanitaris d'Atenció Primària, així com amb els serveis especialitzats en atenció a la discapacitat, salut mental i altres especialistes; vetllant per un correcte seguiment i tractament mèdic dels usuaris de les Llars-residències.

- **Serveis socials:** Tasques orientades a activitats de coordinació amb els serveis socials d'atenció primària i amb els serveis socials especialitzats per la correcta atenció i orientació en les necessitats dels usuaris de les Llars-residències.
- **Famílies i/o entitats tutelars:** Tasques orientades a la coordinació amb les famílies i/o entitats tutelars dels usuaris de les Llars-residència per tal de treballar conjuntament pel seu benestar promovent estratègies grupals davant les seves necessitats, vetllant per l'adequat desenvolupament i afavorint intervencions comunitàries en el seu entorn social.

L'equip de treball

Vetllem per tal que les persones es sentin integrades, valorades i respectades. Treballem amb i per les persones, el seu desenvolupament, satisfacció i sentiment de pertinença formen part de les nostres prioritats.

Un dels pilars per la cura de l'equip de treball és la formació i la gestió del talent professional. Aquests són necessaris tant per a la satisfacció dels treballadors i treballadores com per a la modernització en la prestació dels serveis que donem.

La ràpida evolució dels coneixements, de les tecnologies de la informació i de les comunicacions així com la millora de les competències i qualificacions, fan que aquesta necessitat sigui encara més evident.

Així doncs, cal adoptar una visió basada en el fet que la finalitat de la formació és resoldre les necessitats de qualificació de qui vol aprendre per tal de treballar millor.

S'ofereix formació continuada als treballadors dins de les planificacions anuals de Dincat i de l'empresa de prevenció de riscos laborals, així com es valoren les peticions del personal envers demandes puntuals del seu interès.

Respectem l'equilibri professional i personal, aplicant mesures de flexibilitat laboral adaptades a les obligacions i requeriments de les tasques desenvolupades.

Per aquest motiu es permet el teletreball un nombre determinat de jornades, recollint a més el dret a la desconexió digital.

A través dels grups de treball en les reunions d'equips de treball es recullen els suggeriments i els comentaris, es realitzen enquestes de valoració de l'entorn laboral per determinar punts de reflexió i de millora.

Creiem i fomentem el respecte a la dignitat de totes les persones i la garantia d'un entorn laboral just, segur i saludable.

Compromís ambiental

En aquests darrers anys, les institucions han viscut un canvi de paradigma a escala global, que les ha conduïdes a afrontar nous reptes, a redefinir les missions tradicionals i a estimular el compromís amb la societat, amb l'entorn i amb la cultura.

Per primera vegada, la voluntat d'esdevenir una entitat socialment responsable i sostenible s'establia com a prioritat estratègica i s'acompanya d'una estructura de gestió que pugui, d'una banda, aglutinar i centralitzar les iniciatives que ja es duïen a terme en aquest camp de manera dispersa i, de l'altra, promoure una estratègia de responsabilitat social de caràcter integral.

El compromís de Sostenibilitat Ambiental pretén avançar en millors pràctiques de sostenibilitat a nivell de reducció i gestió de residus i en activitats de sensibilització.

Neix amb l'objectiu de sistematitzar i agrupar tota l'acció que es vol realitzar a les Llars-residències en la cerca de la sostenibilitat dins de la seva activitat quotidiana. Per donar-hi resposta, s'articula a l'entorn d'eixos temàtics, breument definits, i per a cadascun dels quals es fa una anàlisi diagnòstica i una proposta d'actuació en concordança.

Els eixos sobre els quals es vol incidir són els següents: Aigua, Mobilitat, Residus, Alimentació, Comunicació i Sensibilització.

Eixos temàtics

- **Aigua**

L'aigua a nivell planetari es mou dins de l'anomenat cicle hidrològic. La major part d'aquesta es troba als mars i oceans, d'on s'evapora i passa a l'atmosfera per posteriorment anar caient en forma de precipitacions a la superfície del planeta, des d'on retorna als mars i oceans.

S'estima que només un 3% del total d'aigua és dolça i només un 1% es troba en disposició de ser utilitzada pels humans. És un bé escàs i limitat malgrat ser renovable, fet que implica que s'hagi de cuidar el seu ús i evitar-ne el malbaratament.

De tot aquest cicle descrit, les Llars-residències, atès el seu caràcter urbà, incideixen en una petita part i a una escala molt reduïda. Només es pot actuar en el subministrament, consum i en l'evacuació a la xarxa de clavegueram.

És important fer un seguiment periòdic de les dades de consum, sent un objectiu reduir les xifres de cara mitjançant una sèrie d'actuacions que ho puguin permetre. Així, els objectius marcats en aquest àmbit passen per la reducció del consum.

Objectiu	Responsable	Acció	Indicadors
Implementar el consum responsable de l'aigua a les Llars.	Equip educatiu	- Obrir i tancar les aixetes mentre se'n fa ús. -Ús de la rentadora i rentavaixelles plens. -Controlar la pressió de l'aigua al fer-ne ús.	Disminució de les factures del subministrament d'aigua

• Mobilitat

La mobilitat és conseqüència, essencialment, de la necessitat de desplaçar-se per tal de poder desenvolupar activitats socials i econòmiques, englobant tant les persones com el transport de béns.

Tanmateix, la mobilitat i el transport tenen un rol ambivalent, ja que al mateix temps que sostenen el funcionament del sistema social i econòmic, són també elements generadors de disfuncions socials i ambientals.

En matèria de mobilitat definim el següent plantejament:

1. Fomentar els desplaçaments sostenibles: a peu i/o transport públic
2. Promoure la mobilitat segura
3. Vetllar per la mobilitat dels col·lectius amb necessitats específiques

Objectiu	Responsable	Acció	Indicadors
Promoure la mobilitat segura i l'autonomia dels residents.	Equip educatiu	Acompanyaments als usuaris per conèixer els recorreguts habituals i promoure l'autonomia	Augment de desplaçaments de forma autònoma dels usuaris.
Utilització del transport públic a les sortides.	Equip educatiu	Realitzar els desplaçaments amb transport públic a les sortides.	Reducció de l'ús de la furgoneta en els desplaçaments

• Residus

La crisi climàtica i ambiental està provocada per diversos factors, un dels quals és la gestió dels residus i el malbaratament dels recursos. La vida útil dels productes i el seu destí un cop entren en desús conformen un repte a l'hora de ser gestionats, fent que emergeixi el concepte de les tres "R", que fan referència a la necessitat de reduir el consum, de reutilitzar tant com es pugui els recursos (allargant la seva vida útil) i de reciclar en cas que els anteriors passos no es puguin realitzar.

A les Llars-residències es genera un volum considerable de residus, si bé la gran majoria no són d'una gran complexitat de gestió. Es realitza la recollida de residus de manera selectiva, diferenciant totes les fraccions (orgànica, vidre, paper, envasos i resta), seguint la filosofia de les tres R i encaminant-se cap a una veritable economia circular

Objectiu	Responsable	Acció	Indicadors
Millorar la gestió de la recollida selectiva de residus	Equip educatiu	Incentivar l'ús de la recollida selectiva amb mesures educatives.	Ús correcte dels contenidors diferents de la llar.
Impulsar l'administració electrònica i la digitalització	Direcció i Equip educatiu	Creació i gestió de carpetes al núvol amb documents digitalitzats.	Reducció del consum de paper i de consumibles d'impressora.

• Alimentació

Considerem necessari, per salut i sostenibilitat, centrar l'atenció en l'alimentació que s'ofereix a les Llars-residències. Dedicar esforços per introduir menjar sostenible i saludable és una bona decisió per a la salut de les persones usuàries i, alhora, una manera de reivindicar la necessitat de replantejar el sistema alimentari, que actualment és una de les principals fonts contaminants.

S'ha incentivat l'ús d'envasos reutilitzables: ampolles d'aigua, carmanyoles, embolcalls pels entrepanys; reduint al màxim les d'un sol ús, reivindicant la necessitat de fomentar aquest tipus d'envasos.

Objectiu	Responsable	Acció	Indicadors
Utilitzar envasos reutilitzables per reduir residus	Equip educatiu	Incentivar als usuaris a utilitzar envasos reutilitzables per dur l'esmorzar al taller	-Disminució dels envasos d'un sol ús. -Augment dels envasos reutilitzables

- **Comunicació i sensibilització**

La transparència i la comunicació són eixos clau per motivar a la comunitat a participar de les accions en matèria de sostenibilitat realitzades.

Les xarxes socials, les noves tecnologies i la preocupació creixent al voltant de la sostenibilitat, especialment entre els joves, són oportunitats per reduir el nostre impacte ambiental. La sensibilització, per un costat, aconseguix augmentar l'interès de les persones al voltant de la temàtica i, per l'altre, pot generar sinergies que ajudin el desenvolupament de noves idees.

A les Llars-residències es duen a terme diferents accions de sensibilització per implicar als usuaris. Tots els eixos i accions esmentats incorporen dos objectius. El primer són els beneficis positius directes que impliquen, com la reducció i la millora en la gestió dels residus. L'altre, és la sensibilització que amb cadascun d'aquests punts pot realitzar, comunicant l'acció efectuada i generant conscienciació.

De tal forma, utilitzar els canals de comunicació es converteix en una tasca imprescindible per fer arribar al màxim nombre de persones possible. Aspanias és conscient d'aquesta realitat, motiu pel qual dedica grans esforços a mantenir les xarxes socials i la web actives

Objectiu	Responsable	Acció	Indicadors
Mostrar les accions que es duen a terme a les llars per sensibilitzar i conscienciar.	Equip educatiu	Fer fotografies per documentar les accions que es duen a terme a la Llar i enviar-les a comunicació per penjar-les a les xarxes.	Fotografies a les Xarxes i a la web mostrant les diferents accions que es duen a terme.

La present memòria referent al compromís de sostenibilitat de les Llars-residència de la fundació Aspanias reflexa el seu interès en matèria de sostenibilitat.

Aquest document plasma l'inici del compromís iniciat documentalment durant l'any 2024, i que pretén una consolidació dins les Llars-residències participant en la disminució de l'impacte medi-ambiental, contribuint així en la conservació dels ecosistemes.

Treballem per la diversitat funcional des de 1962